

Oljan nærkast

Oddagrein

Øll tann rúgvusmikla bretska pressan var á tremur í gjár við tíðindunum um, at stjórnin hevur givið BP og Shell loyvi til at fara undir vinnuliga oljuframleiðslu í Foinaven oljukelduni skamt frá føroyska fiskimarkinum. Higartil hava vit mest sæð bløð í Skotlandi vísti gongdini vestan fyri Hetland ans. Hetta var eisini galdandi, tá skipað varð fyri tí fyrstu oljuráðstevnuni um møguleikarnar vestan fyri Hetland í Aberdeen herfyri. Bert lokalu bløðini í Skotlandi og her serstakliga stóra lokalblaðið í Aberdeen gjørði nógvar burtur úr ráðstevnuni. Nú hevur pípan bráðliga fingið annað ljóð. Avgerðin hjá bretska oljumálaráðharranum at skipa fyri einum stórum tíðindafundi í London mánadagin um at stjórnin hevur givið BP og Shell loyvi til at fara undir framleiðslu í 1995 er farin runt um alt Stórabretland. Bretska samfelagið má tí sigast fyri fyrstu ferð veruliga at geva nýggju oljuprovinnsini millum Hetland og Føroyar ans. Og talan er um ikki penatun. Oljufelgini fara at brúka 6 milliardir krónur upp á at fáa framleiðsluna í gongd í Foinaven kelduni. Tær 2 millardirnar skulu nýtast til nýggjar boringar í næsta ár.

FYRI føroyingar má henda avgerð sigast at vera sera áhugaverð og viðkomandi. Hóast vit enn ikki við vissu vita, um olja eisini finst her hjá okkum, so er greitt, at tey ovurstóru oljufundini so stutt frá okkara marki, birta uppundir vónina at finna olju okkaru megin Hetlandsrennuna. Hetta ger so eisini, at oljufelgini - serstakliga nú eftir - at bretska stjórnin hevur givið Foinaven-verkætlanini grønt ljós - í veruleikanum hevur økt bæði um áhuga og kanska eisini virði av føroysku undirgrundini.

UPPÍ henda spurningin kemur so marknastrætun við bretska. Fleiri og fleiri føroyingar spyrja, hví einki úrslit er spurt burtur og spurt verður, um henda gongdin í samráðingum, har einki spyrst burtur úr, ikki koma at skapa okkum trupulleikar og í síðsta enda gagna bretska. Tað er torført at svara hesum spurningi, tí samráðingarnar verða fæddar í trúnaði. Heldur ikki vita vit við vissu, hvat tænar føroyskum áhugamála bes: at fara til Haag og fáa eina avgerð ella at taka ta. tí tað skal fyrst at fáa eina samráðingarloysn. Tað hevur verið okkara áskoðan, at vit eiga ikki at leypa fram av. Vit sanna orðini hjá okkara samráðingarleidarum um, at ein góð loysn er betri enn ein skjót loysn. Og spurningurin er eisini, um tað hevur so øgiligan skund. Vit eru jú við at gera fyrireikningar til eina komandi oljuvinnu, so sum so hevur tað ikki bráskund at fáa eina loysn í trætuni. Hon fer at koma - men latið okkum ikki leypa framav. Latið okkum telva rætt. Og tað kunnu vera nógvar leikir í avgerandi talvi.

Sosialurinn

Lesarabrøv

Arbeidstøk og almennir syndabukkar

Tað er eingin meining í, at tey arbeidstøku skulu verða gjørd til almennir syndabukkar, meðan tey seku tváa sær hendurnar reinar.

Tað er nógvar, ið talar fyri, at ALS ikki virkar nóg væl viðvíkjandi eftirlitsskipanini, fráboðanarskylduni og øðrum.

Tað er stak vónaligt, at so lítið verður gjørt fyri at fáa eina betri arbeidsløysisskipan við arbeidssávisingum um landið.

Tað hevur verið víst á týðningin at fáa eina betri skipan á arbeidsmarknaðinum í síni heild, sí niðanfyri.

Tað, sum er høvudsatvoldin til, at tað arbeidandi fólkikið fer av landinum, er, at hesi sleppa ikki út á arbeidsmarknaðin.

Tað er nú uppá tíðina at fáa skipað so fyrst, at øll, ið eru farin um pensjónsaldur, fara av arbeidsmarknaðinum.

Tað kann ikki vera rætt, at hesi skulu forða øðrum at sleppa út á arbeidsmarknaðin, soleiðis at vinnugreinin umsíðir heldur uppat. Tað er tá einki vunnid á henda hátt til, at vinnan kann gerast kappingarfør mótevígis útheiminum, tá ið yngra fólkikið ikki fær arbeidstilboð og vinnulivsupplæring.

Tað er nú uppá tíðina at fáa hesar forðingar fyrirbeindar, so vit fáa steðgað fólkaflyttingina av landinum - av tí arbeidandi fólkkinum.

Ta er neyðugt eisini at fáa skipað eitt javnari arbeidsskýti, tá ið talan er um tímalønt og mánaðarlønt arbeid, soleiðis at skilja, at fólk ikki leggja fleiri arbeid inn undir seg.

Tað sama ger seg galdandi við at hækka og lækka talið á arbeidstíðum til 30 tímar arbeidsviku fyri tímalønt og mánaðarlønt.

Tað skal geva fleiri møguleikar at koma í vinnu.

Tað javnari býtið á arbeidstíðum skal skapa eitt betri stöði undir familjuni og einstaklinginum. Við hesum verður møguleiki skaptur fyri, at nógvar fleiri sleppa út á arbeidsmarknaðin. Tað fæst tá betri tíð til familju, vinir og kenningar.

Tað at ein familju, vinnu og kenningapoliitikkur verður ríkin á arbeidsmarknaðinum við biligari arbeidsmegi, er eisini ein forðan fyri at koma út á arbeidsmarknaðin.

Tað kann ikki góðtakast, at børn, ungdomar og tilkomin kunnu arbeida óheft av arbeidarafelegum og undir sáttmálabundnu lønini, sum er galdandi.

Tað hevur verið heitt á arbeidarafelegum og limir tess um at fáa umrøtt hesi viðurskipti sum skjótast, nú arbeidsløysis-spurningurin hevur verið so nógvar framm.

Tað mugu eisini fáast samstarvsavtalur millum ALS og partamar á arbeidsmarknaðinum, og tað finst eingin slík avtala í dag.

Tað kann ikki vera rættvíst, at fólk fáa arbeid útán um ALS og arbeidssávisingarnar kring landið, sum nógvar demir eru um í dag.

Tað kann verða funnist harðliga at nevndu viðurskiptum, ið ikki hava verið umrødd í arbeidarafelegum og í ALS.

Tað eru nógvar arbeidstøk,

sum ikki taka av arbeidstilboðnum frá vinnuni, og setir hetta tey í eina keðiliga stöðu, har tey m.a. verða sett í karantenu á ALS.

Tað eru fleiri arbeidstøk, sum hava fingið at vitað, at á taka tey sær arbeid undir sáttmálabundna løn, so verða tey strikað sum limir í arbeidarafelegum og koyrd úr ALS.

Tað er nú uppá tíðina at fáa hesi viðurskipti, sum eg havi umrøtt í arbeidarafelegum, upp á pláss.

Tað er uppá tíðina, at eftirlitsskipanin og fráboðanarskyldan verða endurskoðað, soleiðis at hesir partar av skipanini fáast at virka.

Tað er eisini uppá tíðina, at vit fáa tey arbeidstøku inn aftur í skipanina, og at hesi aftur fáa 70% av eina arbeidarløn samstundis, sum rullandi útgjaldið verður steðgað.

Hans Birgir Hansen,
arbeidstakari/arbeidstøkur

GRÍMA í Norðurlandahúsinum GÓÐA JELENA



FYRSTA framførsla LEYGARKVØLDIÐ kl. 19.30

ATGONGUMERKI: Í Norðurlandahúsinum, Kunningarstovuni og á Posthúsinum í SMS

ALMENNUR FUNDUR í Norðurlandahúsinum um

ALZHEIMERS SJÚKU og ANNAN DEMENS
- SJÚKUAVGERÐ, VIÐGERÐ & RØKT -

Fyrilestrahaldarar frá gerontopsykiatriskaru deild í Árhús:

Nils Chr. Gulmann
yvirlækni

Inge Voldsgaard
økissjúkrasystir

Per Torpdahl
psykologur

Fundurin verður **HÓSKVØLDIÐ 10.11.94 - kl. 19.00**

Fyrirreikingarbólkurin